

הכיפה שנמכרה בשוק

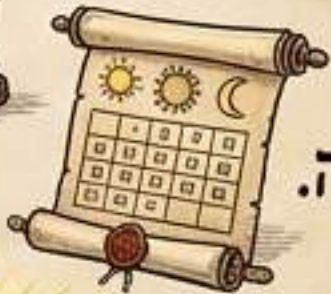
ספורו של רבי זכאי וסוד כוס הקידוש

כרטיס זהוי היסטורי: רבי זכאי

* דור ותקופה: דור שלישי של התנאים
(תקפת חכמי יבנה).

* שנים בערך: לפני כ-1,900 שנה.

* מי היו רבותיו: רבי עקיבא וחכמי
יבנה הקדושים.

* ארוע מרכזי: הדור שלאחר חורבן בית
המקדש השני וחרבן ירושלים.

* מה נלמד מהסיפור?

הקדוש ברוך הוא רואה את כל מאמץ
וכל ויתור שאנו עושים לכבוד מצוותיו
ולכבוד השבת הקדושה, ומעניק לנו שכר
עצום וברכה שלמעלה מן הטבע!

רַבִּי זַכַּאי הַצַּדִּיק יָשַׁב בְּבֵית הַמְדָּרֶשׁ
וְעָסַק בַּתּוֹרָה יוֹמָם וּלְיָלָה.

פָּנָיו הֵאִירוּ בְּקוֹדֶשׁ, וּמִשְׁמַיִם
הֶעֱנִיקוּ לוֹ אֲרִיכוֹת יָמִים מוֹפְלָאָה.
תְּלַמִּידָיו שָׁאָלוּ אוֹתוֹ: "רַבֵּנוּ, בַּמָּה
הָאֲרֻכָּת יָמִים?"

הוּא עָצַם אֶת עֵינָיו וְהֵשִׁיב:
"מִיָּמֵי לֹא בִטַּלְתִּי קִידּוּשׁ שֶׁל שַׁבָּת."

הוּא נִזְכָּר בְּכֶךְ שְׁכָבָר מְקַטְנוּתוֹ, רָצָה מְאֹד
לְקַדֵּשׁ אֶת הַשַּׁבָּת בֵּינָן וּבְשִׁמְחָה עֲצוּמָה.

"אך אבוי, ביום ששי אחד כשהיה ילד קטן, היה הבית
ריק לגמרי. עני כבד ונורא שרר בביתם, ולא הייתה בבית
אפילו פרוטת נחשת אחת שחוקה כדי לקנות יין לכוס
הקדוש הקדוש!"

הַשָּׁמַיִם כְּמַעַט שָׁקָעָה, וְאִמּוֹ "הַצְדָּקָת וְהַזְקָנָה מִבֵּיטָה
עַל כֵּךְ הַשְׁלָחוֹ הָרִיק בְּדַמְעוֹת שְׁמֵרְטִיבוֹת אֶת הָעֵץ הַקָּר.
הַיֶּלֶד זָכָאִי הֶקְטֵן מִסֵּתֶכֶל בְּאִמּוֹ וְתוֹהָה בְּדֹאגָה
עֲמוּקָה: מָה נַעֲשֶׂה כָּעֵת? הֲאִם נִשְׁאַר בְּלִי יֵין לְקִדּוּשׁ
תֵּדֵשׁ וְנִבְטֵל אֶת הַמִּצְוָה הָאֲהוּבָה?"

פְּתֹאֹם אָמוּ קָמָה, מִחֲתָה אֶת דְּמְעוֹתֶיהָ וּפָנֶיהָ שָׁבוּ
בְּאִמוּנָה חֲזָקָה. הִיא אָמְרָה בְּנִחְרָצוֹת: "נִי, לֹא נִבְטַל אֶת
דְּפִית כְּבוֹד הַשִּׁבְתָּ! הִמָּתֵן כָּאֵן, אֲנִי יוֹצֵאת לְשׁוּק!"
הַיֶּלֶד הַקָּטָן שָׁאל: "אֲבֵל אִמָּא, אֵין לָנוּ כָּלוּם לְמִכָּר!"
אָ... הִיא כָּבַר יִצְאָה אֶל הָרְחוֹב הַקָּר,
מְסַרְבֶּת לוֹתֵר עַל הַקִּידוּשׁ.

כִּפֹּת
הָרֹאשׁ

מִטְפַּחַת תַּחְתּוֹנָה

אֲבָל כִּיצַד תִּשְׁיג כְּסֶף? לְנָשִׁים צְדָקָנוֹת בָּאוֹתוֹ
בָּאוֹתוֹ דּוֹר יוֹד, הָיוּ שְׁנֵי כְסוּיֵי כְסוּיֵי רֹאשׁ:
מִטְפַּחַת תַּחְתּוֹנָה פְּשׁוּטָה, וּמַעֲלִיָּה "כִּפֹּת הָרֹאשׁ" –
מִפָּאָר וּמִכְבָּבֵד הַכָּבוֹד וְהַהֲדָר הַיָּחִיד שֶׁלָּהֶן.
אֲמוֹ הַצְדָּקָה לֹא חֲשָׁבָה פַעֲמִים: הִיא הִסְרָה אֶת
כִּפֹּת רֹאשָׁהּ הַיְקָרָה וְהִחֲלִיטָה לְמַכּוֹר אוֹתָהּ בַּשּׁוּק!

לִכֹּן הִיא עֹמֶדָה בַּשּׁוּק הַקָּר, רַק עִם הַמְטַפַּחַת הַתַּחְתּוֹנָה
וְהַפְּשָׁטָה, וּמִכְרָה אֶת כֹּפֶת הָרֹאשׁ – אֶת וּבִגְד הַיָּחִיד שֶׁשָּׁמַר עָלֶיהָ!
בַּכֶּסֶף הַמְעַט שֶׁקִּבְּלָה רָצָה בְּשִׂמְחָה יִשְׂרֵת אֶל מוֹכֵר הַיַּיִן
וּקְנָתָה צְלוּחִית קִטְנָה עִם יַיִן סָמִיד וְאָדָם לְכַבּוֹד שִׁבָּת.

כְּשֶׁחֲזָרָה הַבֵּיתָה, הַנִּיחָה אֶת
צְלוּחֵית הַיַּיִן עַל הַשּׁוֹלְחָן.
הַיֶּלֶד זִכָּאִי הַבֵּיט בְּאִמּוֹ שֶׁעֲמָדָה
בְּעֵנָי וּבְצַנִּיעוֹת לֹלֵא כְּסוּי
כְּסוּי הָרֹאשׁ הַמְּפָאָר, אֵךְ...
פָּנִיהָ הָאִירוּ בְּאוֹר שְׁמִימִי
כְּשֶׁמֶשׁ!

הֵם עֲמָדוּ יַחַד, הַיֶּלֶד הִקְטִין אֶחָז
בְּכֹס וְקִדֵּשׁ עַל הַיַּיִן בְּרִטּוֹ
וּבְשִׁמְחָה מִדְּהִימָה.

ההקרבה

הקדוש ברוך הוא לא נשאר חייב!
לאחר שנים רבות, כשנפטרה אמו הצדקת, פתח ה' את אוצרות השמים הגדולים.
הברכה חלה במעשה ידיה עד שהיא השאירה לו בירושה שלוש מאות חביות
של יין יקר ומשבח, כנגד צלוחית אחת שקנתה במסירות נפש!

וְרַבִּי זְכַאִי עֲצָמוּ הַמָּשִׁיךְ לְהֵדָר וּלְקֹדֶשׁ עַל הַיַּיִן כָּל יְמֵי חַיָּיו.
וּכְשֶׁהוּא נִפְטָר מִן הָעוֹלָם וְהָלַךְ לְגֵן עֵדֶן, הִנָּשִׁיב לוֹ ה' כְּפָלִים,
שָׂכָר לְמַעֲלָה מִן הַטֶּבֶעַ: הוּא הַשְּׂאִיר לְבָנָיו שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים חֲבִיּוֹת
יַיִן מְלֵאוֹת בְּבִרְכָּה שֶׁל מִצּוּה, שְׁעֵבֶרָה מְזוּר לְדוֹר!

מסירות נפש

אהבת ה'

שבת קודש

רַבִּי זַכַּאי וְאַמּוֹ הַצִּדְקָה לְמַדּוֹ אוֹתָנוּ כָּלֵל חֶזֶק וְקִדּוּשׁ:
מִי שֶׁמוֹסֵר נַפְשׁוֹ וּמוֹתֵר עַל הַדְּבָרִים הַחֲשׂוּבִים לוֹ
מִתּוֹךְ אֲהֵבַת ה' וַיֵּרָא שָׁמַיִם – הֶקְדֹּשׁ בָּרוּךְ הוּא מִשְׁפִּיעַ עָלָיו
וְעַל זֵרְעוֹ בִּרְכָה וְשִׁבְעַת עָצוֹם לְדוֹרוֹת.

וְמָה אֹתִי ?

רַבִּי זַכַּאי וְאִמּוֹ הִצְדִּיקָתָ לְמַדּוֹ אוֹתִי
שֶׁהִדְבַּר הַכִּי חָשׁוּב בְּעוֹלָם הוּא
קִדְשֵׁת הַשַּׁבָּת וְהַכֶּנֶּה לְקִידּוּשׁ,
וְשֹׁשׁוֹם מֵאֲמֵץ אוֹ וְתוֹר לֹא הָלָכּוּ
מִלִּפְנֵי הַקִּדּוּשׁ בָּרוּךְ הוּא.

אַנְחָנוּ וְהַמְשָׁפָּחָה:

לפעמים אנחנו בבית
רואים את אמא ואבא
עובדים ומתאמצים מאוד
מאוד לכבוד שבת.
אולי לפעמים אנו
שוכחים לסייע להם,
או להעריך את הויתורים
והטורח העצום שלהם
לכוד שבת והמצוות.

הַמְּשִׁימָה שְׁלָךְ:

מֵחַר בִּבְקָר, וּבְמוֹחַד בַּיּוֹם
שְׁשֵׁי הַקְּרוֹב, נַעֲזֹר לְאִמָּא
בְּהַכְנוּת לַשַּׁבָּת!
נְגִיקָה, נְסִידָר, אוּ נְכִין
מַשְׁהוּ קֶטֶן לְכָבוֹד שַׁבָּת –
וְנִזְכֹּר שְׁכָל מַאֲמֵץ לְכָבוֹד
שַׁבָּת הוּא מַפְתֵּחַ
לְבָרְכָה גְּדוּלָּה!